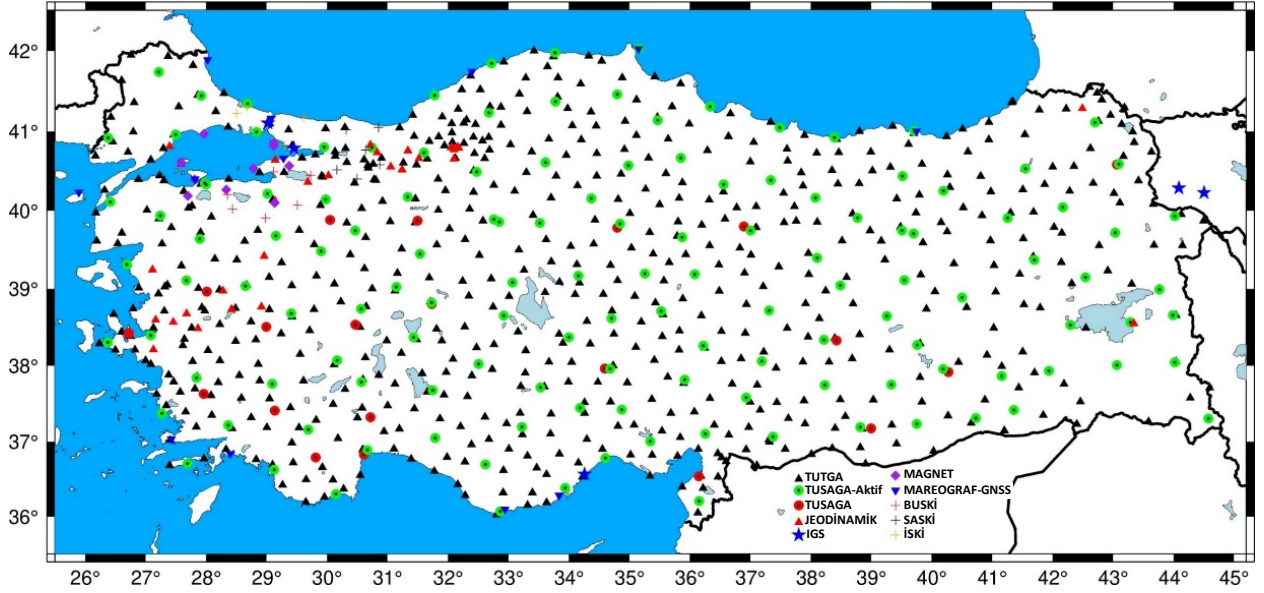

Şekil-2. Fay hatlarına yakın bölgelerde hız enterpolasyon için nokta seçimi konusundaki belirsizlikler.

Bu kapsamda kullanıcılara, koordinatını girdiğinde hız bilgisine ulaşabileceği standart bir hız alanı sunabilmek amacıyla “Türkiye Hız Alanının Belirlenmesi” projesi başlatılmış; Harita Genel Müdürlüğü, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi’nden araştırmacılardan oluşturulan bir çalışma grubu teşkil edilmiştir (Tablo-1). Bu çalışmada öncelikle Harita Genel Müdürlüğü’nün envanterindeki tarihsel GPS verileri yeniden değerlendirilmiş, zaman serileri incelenmiş ve uyumsuz olanlar ayıklanmıştır (Kurt ve diğ., 2020). Bu veri setinde, kullanıcıların yönetmeliğe göre hız kestiriminde kullanabildikleri TUTGA ve TUSAGA-Aktif noktalarına ilave olarak, nokta çözünürlüğünü artırmak amacıyla Harita Genel Müdürlüğü’nde mevcut jeodinamik, mareograf GPS noktaları ile bazı kurum ve belediyelerin istasyonları da yer almaktadır (Şekil-3).

Tablo-1. Millî Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğü ile Yıldız Teknik Üniversitesi Arasında “GNSS Hızlarına Küme Analizi Yöntemi Uygulayarak Belirlenecek Tektonik Bölgelerden Yararlanarak Türkiye İçin Yatay Hız Alanı Modelinin Oluşturulması”na İlişkin İş Birliği Alt Protokolü Çalışma Grubu

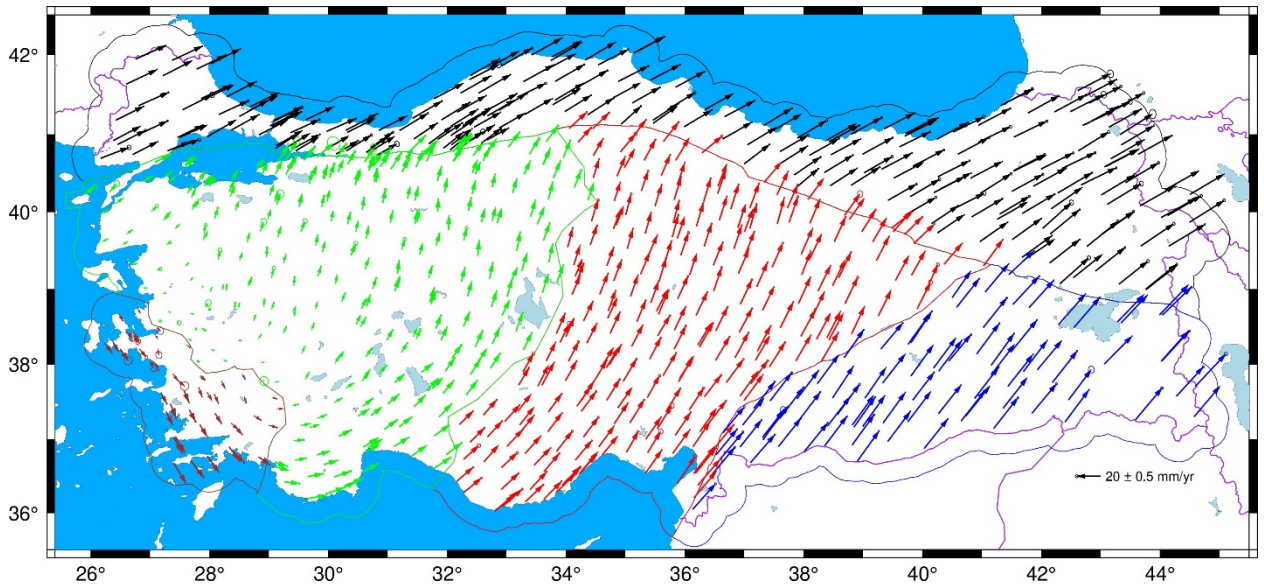
Adı Soyadı	Kurumu
Dr.Müh.Alb. Ali İhsan KURT	Harita Genel Müdürlüğü
Yük.Müh.Alb. Ayhan CİNGÖZ	Harita Genel Müdürlüğü
Prof.Dr. Uğur DOĞAN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof.Dr. Semih ERGİNTAV	Boğaziçi Üniversitesi
Dr. Ali Değer ÖZBAKIR	Boğaziçi Üniversitesi

Şekil-3. Çalışmada kullanılan nokta kümesi

Yukarıda açıklanan veri seti kullanılarak, ulusal datum olan TUREF datumunda (ITRF96 epok 2005.0) tüm noktaların hızları belirlenmiştir.

Belirlenen nokta hızlarından yola çıkarak tüm noktalar istatistiksel olarak anlamlı 5 bölgeye ayrılmıştır*. Çalışmada oluşturulan bölgeler ve TUREF hızları Şekil-4’de verilmiştir. Müteakiben, bu bölgelerden oluşturulan 6’x6’ çözünürlüklü grid dosyaları ile kullanıcının konumunu girdiği noktada hız bilgisini elde etmesini sağlayan bir uygulama geliştirilerek <https://harita.gov.tr/TUREFHIZALANI> adresinde kullanıcıların hizmetine sunulmuştur. Kullanıcıların geri bildirimlerini jeodezi@harita.gov.tr adresine göndermeleri uygulamanın geliştirilmesi açısından önem arz etmektedir. Ayrıca konu ile ilgili bilimsel yayın hazırlıkları devam etmektedir.

Şekil-4. Kümeleme analizi ile bulunan bölgeler ve TUREF datumunda hızları.

Referanslar:

Altamimi Z, Métivier L, Rebischung P, Rouby H, Collilieux X (2017). ITRF2014 plate motion model, *Geophysical Journal International*, Volume 209, Issue 3, Pages 1906–1912, doi:10.1093/gji/ggx136.

Kurt A.İ, Cingöz A, Özdemir S, Peker S, Özel Ö, Simav M (2020). Türkiye Ulusal Temel GNSS Ağı (TUTGA) Güncel Koordinat ve Hızlarının GNSS Verilerinin Yeniden Değerlendirilmesi Kapsamında Hesaplanması (Estimation of the Updated Coordinates and Velocities of Turkish National Fundamental GNSS Network within the Context of GNSS Data Reprocessing). *Harita Dergisi*, 164, 1-17 (in Turkish).

* Kümeleme analizleri Dr.Ali Değer ÖZBAKIR tarafından yapılmıştır.